

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันจันทร์ที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๘ ของศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ของศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ของศาสนาอิสลาม

วันนี้เป็นวันจันทร์เป็นวันทำงานของส่วนราชการ การประพฤติการปฏิบัติ
เป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม เป็นหลักการเป็นอุดมการณ์อุดมธรรม เป็นศีลเป็นสมาธิ
เป็นปัญญา เป็นความรู้คู่กับการประพฤติคู่กับการปฏิบัติ

เราทั้งหลายนะตามหลักการแล้วเราจะไปทำอะไรตามใจตามอัธยาศัยนั้นไม่ได้
ต้องเอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมนำชีวิต เอาตัวเอาตนนำชีวิตไม่ได้ ต้องเอาธรรมนำ
นำชีวิต เพราะทุกอย่างมันเป็นกรรมแล้วก็เป็นกฎของกรรม ผลลัพธ์ก็คือผลของกรรม
ความเข้าใจนี้ถึงต้องมีอริยมรรค มีศีลมีสมาธิมีปัญญา

ชีวิตของเราต้องก้าวไปด้วยศีลด้วยสมาธิด้วยปัญญา ทำหน้าที่ประพฤติปฏิบัติ
ให้สมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะให้สมบูรณ์ มีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ
มีปิติสุขในการประพฤติการปฏิบัติ ให้ใจของเราเป็นเอกัคคตาความเป็นหนึ่ง
เพื่อเป็นศิลปะแห่งชีวิต

ชีวิตของเรานั้นจะไม่ได้ไปตามสิ่งแวดล้อม

ต้องมีหลักการ ชีวิตของเราจะไม่ได้ไปตามสิ่งแวดล้อม

ชีวิตของเราจะตั้งอยู่ในความสงบ ไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม

ชีวิตของเราจะมีปัญญา ไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม

ความสงบกับปัญญานั้นถึงเป็นสิ่งที่มีความหมายมาก ชีวิตของเราจะเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป ชีวิตของเราจะมีแต่ปิติ มีแต่ความสุขมีแต่เอกัคคตาด้วยปัญญาด้วยสัมมาทิฐิ ที่มีความเห็นถูกต้อง เข้าใจถูกต้องปฏิบัติถูกต้อง

ศีลนี้ถึงเป็นอุปการคุณ สมานคือความว่างจากตัวตน เป็นความว่างจากเรื่องของอดีต ว่างจากเรื่องของอนาคต ปัจจุบันก็เข้าสู่ความว่าง มีแต่ความสงบมีแต่ปัญญา ยกเลิกนิวรรณ์ทั้ง ๕ ยกเลิกอคติทั้ง ๔ การรักษาศีลนี้ถึงเน้นที่ใจ เน้นที่เจตนา ศีลนี้แหละถึงเป็นพระนิพพานบ้านของเรา หรือว่าศีลนี้คือเป็นบ้านที่แท้จริง สมานที่ยกเลิกนิวรรณ์ทั้ง ๕ ยกเลิกอคติทั้ง ๔ ถึงเป็นพระนิพพานบ้านแท้จริง

ปัญญามีความเห็นถูกต้อง มีความเข้าใจถูกต้อง ปฏิบัติถูกต้อง

ไม่เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต ไม่เอาตัวตนนำชีวิตยกเลิกตัวตน เป็นปัญญาบริสุทธิ์คุณ ไม่ใช่เป็นปัญญาที่เป็นนิติบุคคลตัวตน

เราทั้งหลายจะต้องพากันรู้พากันเข้าใจ พากันมีปิติมีความสุขในการประพฤติ การปฏิบัติ

เราเอาตัวตนนำชีวิตไม่ได้ เอาตัวตนศีลนี้จะต่างจะพริ้วหรือว่าจะขาดนะ

สติปัญญา... เราต้องรู้สติปัญญา สตินี้ก็คือศีลนี้แหละ ศีลเป็นพื้นฐาน พระนิพพานเป็นพื้นฐาน ศีลนี้จะมาหยุดคำว่าเร็วหรือคำว่าช้า ศีลนี้จะมาหยุดกาล หยุดเวลา หยุดอดีตหยุดอนาคต ปัจจุบันก็จะเข้าถึงสู่ความว่างด้วยสัมมาทิฐิ ด้วยความรู้ความเข้าใจ

ประโยชน์ของศีลนี้ให้พวกเราทั้งหลายรู้เข้าใจ ศีลเป็นสัมมาทิฐิ ศีลนั้นเป็น พระนิพพาน สมาธิที่เป็นสัมมาทิฐิถึงเป็นพระนิพพาน ปัญญาที่เป็นสัมมาทิฐิ ถึงเป็นพระนิพพาน

ให้พวกเราทั้งหลายรู้เข้าใจ เราจะได้รู้ว่าศีลสมาธิปัญญานี้คือพระนิพพาน บ้านของเรา คือบ้านที่แท้จริง ตัวตนคือไม่ใช่บ้านของเรานะ

เราทั้งหลายต้องมารู้ความจริงมารู้อริยสัจสี่ มารู้ทุกข์ มารู้เหตุเกิดทุกข์ มารู้ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ มามีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เน้นการประพฤติการปฏิบัติที่ตัวเรานี้แหละ มีความสุขในศีล มีความสุขในสมาธิ มีความสุขในปัญญา มีความสุขในศีลสมาธิปัญญาอย่างนี้

ธรรมะมันจะเป็นความพอดี ธรรมะจะเป็นความสงบ ธรรมจะไม่มีความขัดแย้ง มันจะเป็นความพอดี เป็นความพอเพียงเพียงพอ ชีวิตของเรานั้นจะเข้าถึงพระนิพพาน ตั้งแต่ยังไม่ตาย เพราะชีวิตนั้นเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม ยกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

เราทั้งหลายจะต้องยกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ไม่ต้องเสียเวลาเอาความหลงนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิต ถึงเราจะเรียนศึกษาจบ ปริญญาเอก จบ ปธ.๙ มันก็สูญเปล่า

เพราะความไม่ถูกต้องมันเป็นนิติบุคคลตัวตน มันสูญเปล่า เป็นโมฆะบุรุษ เป็นโมฆะสตรี มันเสียหายมาก เสียทรัพยากรที่ประเสริฐที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เอาความหลงนำชีวิต เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิตมันเสียหายมาก เสียทรัพยากรที่ประเสริฐ

เราทั้งหลายต้องเห็นคุณเห็นประโยชน์ในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์ เพราะการประพฤติการปฏิบัติไม่มีใครประพฤติปฏิบัติให้เราได้

ตำแหน่งแต่งตั้งที่เราไปเรียนไปศึกษาพัฒนาความรู้

ระดับมาตรฐานของปริยัตินั้นเป็นตำแหน่งแต่งตั้ง แต่ตำแหน่งของเรา ความรู้ที่เราเรียนเราศึกษาต้องเป็นความรู้คู่กับการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อความรู้นั้น จะเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม

เราจะมีประโยชน์อะไรละ เอาความหลงนำชีวิต ถึงจะมีอายุร้อยปีพันปีหมื่นแสน ล้านปีจะมีประโยชน์อะไร เราต้องรู้เข้าใจว่า เราเกิดมาเราเรียนเราศึกษาเราทำงาน เราต้องรู้เข้าใจ ความเข้าใจนี้มันจะไม่หลงไม่ลืม ความจำมันหลงมันลืม

เราเรียนเราศึกษาเราค้นคว้า เราฟัง ก็เพื่อความรู้ความเข้าใจ แล้วเข้าสู่ ภาวประพฤติภาวปฏิบัติ เพื่อให้การประพฤติการปฏิบัตินั้นสมบูรณ์

ความรับผิดชอบนี้ของเราทุกคนต้องสมบูรณ์นะ เพราะชีวิตของเราในปัจจุบันนี้ วาระในปัจจุบันของเราที่มันกระทบทางตาหูจมูกลิ้นกายใจนี้คือรายรับนะ

รายจ่ายก็เรารู้เข้าใจ เราทั้งหลายนั้นจะไม่ได้ไปตามสิ่งแวดล้อม

เราทั้งหลายจะได้เอาทุกสิ่งทุกอย่างนั้นมารีไซเคิล มายกทุกอย่างเข้าสู่ปัญญานะ ว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้นหาใช่นิติบุคคลตัวตนไม่นะ ทุกอย่างนั้นคือเหตุคือปัจจัย เพราะเรามีตาก็ต้องมีรูป มีหูก็ต้องมีเสียง มีจมูกก็มีกลิ่น มีลิ้นก็มีรส มีกายก็ต้องมีสัมผัส มีใจก็ต้องมีความคิด เรียกว่ามีใจก็ต้องมีจิต

เรื่องจิตเรื่องใจเราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้ไปตามสิ่งแวดล้อม เราจะได้ยกทุกอย่างเข้าสู่พระไตรลักษณ์ เราจะได้รู้เข้าใจว่าทุกอย่างนั้นคือเหตุคือปัจจัย ไม่ใช่นิติบุคคลตัวตน ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน ทุกสิ่งทุกอย่างคือเหตุคือปัจจัย เราต้องรู้เข้าใจ ยกทุกอย่างเข้าสู่พระไตรลักษณ์ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป มันไม่มีอะไรหรอก มีแต่เกิดขึ้น แล้วตั้งอยู่ แล้วก็ดับไปตามอายุขัยของสิ่งนั้น ๆ

เราทั้งหลายจะต้องพากันมารู้มาเข้าใจ มารู้เรื่องอริยสัจสี่ มารู้ความจริงเรื่องเหตุเรื่องปัจจัย ไม่มีอะไรมากไปกว่าเหตุกว่าปัจจัย ปัจจุบันนี้เป็นสิ่งที่สำคัญนะ อย่าไปประมาท อย่าไปผิดพลาด ปัจจุบันเป็นสิ่งที่สำคัญ ต้องทำหน้าที่ของตัวเอง ให้สมบูรณ์ ความรับผิดชอบความตั้งใจตั้งเจตนาที่ติดต่อดำเนินเป็นสัมมาทิฐิ

เรื่องความรับผิดชอบเรื่องความตั้งใจตั้งเจตนา มีความสุขในการประพฤติ การปฏิบัติมันเป็นสิ่งที่สำคัญ ศิลที่เป็นสัมมาทิฐินั้นจะได้ทำหน้าที่ที่ติดต่อดำเนิน เราทั้งหลายจะได้เป็นคนสมาธิสั้น คนสมาธิสั้นนะ คือบุคคลที่ไปตามสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่เป็นตาหูจมูกลิ้นกายใจนะ ไม่รู้ไม่เข้าใจ ไม่เอาหลักการของศีลมาประพฤติปฏิบัติที่เป็นสัมมาทิฐินะ เราทั้งหลายก็เป็นคนสมาธิสั้น

ศีลที่เป็นสัมมาทิฐิเป็นความตั้งใจตั้งเจตนามีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ มันจะเป็นสัมมาสมาธิไปในตัวโดยธรรมชาติ เป็นสมณะ เป็นวิปัสสนา เป็นความสงบ

เป็นปัญญาไปพร้อม ๆ กันด้วยความรู้ความเข้าใจ ด้วยปิตีด้วยความสุข ด้วยความรับผิดชอบ

บุคคลผู้ที่หึงความรับผิดชอบนั้นคือผู้บุคคลที่ไม่มีหลักการนะ คือบุคคลที่ไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ ไม่มีปัญญา อยู่ด้วยการที่ไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ ไม่มีปัญญานะ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายต้องรับผิดชอบในเรื่องความคิดของเรา ที่มันตรีกในกาม ความคิดของเราอย่าให้มันตรีกในกาม รับผิดชอบในความคิด อย่าให้มันตรีกนึกคิดในเรื่องพยาบาท ต้องรับผิดชอบ เพราะอันนี้มันคือ ความไม่ถูกต้องนะ ความรับผิดชอบมันเป็นสิ่งที่สำคัญ เรื่องรับผิดชอบนี้ถึงเป็นเรื่องใหญ่ เรื่องเจตนา เรื่องความตั้งใจ มีปิตีมีความสุขในการประพฤติกการปฏิบัติ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบนี้สำคัญ เพราะการประพฤติกการปฏิบัติ มันเป็นรายรับรายจ่าย

เราต้องรู้เข้าใจ ถ้าอย่างนั้นเราจะเป็นคนไม่มีหลักการไม่มีอุดมการณ์ จะเป็นคน ไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ ไม่มีปัญญา ไม่รู้หลักการในการประพฤติกการปฏิบัติ

อยู่กับการไม่มีศีล มันดีมัย... ไม่ดี

มันถูกต้องมัย... ไม่ถูกต้องนะ

ความรับผิดชอบจึงเป็นสิ่งที่สำคัญนะ เราต้องรับผิดชอบเรื่องตัวเรา เรื่องความคิด คำพูดการกระทำกิริยามารยาทอาชีพ เพราะสิ่งเหล่านี้คือรายรับรายจ่ายต้องรู้เข้าใจ เราต้องรับผิดชอบในเรื่องตาของเรา รับผิดชอบในเรื่องหู จมูก ลิ้น กาย ใจของเรา

กายวาจาภิรียมารยาทตลอดถึงอาชีพต้องรับผิดชอบ เพื่อเอาธรรมนำชีวิต
เอาธรรมนำชีวิต

เราทั้งหลายต้องรับผิดชอบต่ออะไร เรื่องความรับผิดชอบต่ออะไร คนเราถ้าได้ทั้ง
ความรับผิดชอบต่ออะไรก็เป็นบุคคลไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญา เป็นบุคคลที่ไม่มีหลักการ
อุดมการณ์อุดมธรรมนะ

อย่าที่เรามองเห็นด้วยตา ทำไมทุกคนไม่มีปัญญา มันจะมีปัญญาได้อย่างไร
เพราะเอาตัวตนเป็นที่ตั้ง เอาความหลงเป็นที่ตั้ง มันมีปัญญาไม่ได้ เพราะตัวตน
คือไม่มีปัญญานะ อยู่ด้วยอวิชชาด้วยความหลงอยู่ด้วยโมหะเรียกว่าอยู่ด้วยสามมู
สายหลงสายไสยศาสตร์ มีตาก็อเพื่อความหลง มีหูก็เพื่อความหลง มีจมูก ลิ้น กาย ใจ
ก็เพื่อความหลง เอาตัวตนนำชีวิตไม่ใช่คนมีปัญญา ไม่มีความสงบไม่มีปัญญานะ

เราทั้งหลายต้องเห็นคุณเห็นประโยชน์ในการเจริญศีลให้เป็นปฏิบัติ
สมาธิให้เป็นปฏิบัติ ปัญญาเป็นปฏิบัติ ศีลสมาธิปัญญาเป็นฐานของชีวิต

เราทั้งหลายต้องพากันรับผิดชอบต่ออะไร มีปิติมีความสุขในการประพฤติปฏิบัติ

ถ้าเรายกเลิกตัวตนมันไม่มีความทุกข์นะ

เราอย่าไปคิดว่าเอาธรรมนำชีวิต เอาข้อวัตรกิจวัตรนำชีวิตไม่ได้ทำอะไรตามใจ
ตามอัธยาศัยมันเป็นความทุกข์นะ

เหมือนพระฝรั่ง พระสุเมโธ ไปอยู่วัดหนองป่าพงใหม่ ๆ ก็บ่นอยู่ในใจว่า
มีแต่ความทุกข์ เดินก็ทุกข์ นั่งก็ทุกข์ ทำอะไรก็ทุกข์ มีแต่ทุกข์ทั้งนั้น

ท่านมีสติคิดได้ว่า เอ๊ะ...ความทุกข์นี้ไม่ใช่วัดหนองป่าพงนะ ความทุกข์นี้เป็นพระสุเมโธนะ เพราะทุกอย่างนั้นมันสงบมันเย็นอยู่แล้ว ความทุกข์อยู่ที่เราเป็นพระสุเมโธอย่างนี้

ท่านรู้ท่านเข้าใจว่า อ้อ.. ความทุกข์เพราะมีเรา

ศีลนี้ถึงมายกเลิกเรา ยกเลิกสัญญาชตาณที่มันเป็นตัวเป็นตน ท่านก็มีความสงบ มีปัญญา มีปัญญามีความสงบ ท่านให้เข้าใจว่าความทุกข์นี้ไม่ใช่อยู่ที่วัดหนองป่าพงนะ ความทุกข์มันอยู่ที่หัวใจจิตใจของพระสุเมโธที่ไม่รู้orryสัจสีนี้เอง

เราก็ไปมองดูพระสุเมโธ เราก็มามองดูเรานะ เดียวนี้พระสุเมโธท่านแก่เฒ่าแล้ว อายุแปดสิบกว่าปีแล้ว เดียวนี้ก็เปลี่ยนจากพระสุเมโธ เป็นหลวงปู่สุเมโธแล้ว

ความรู้ความเข้าใจในการประพฤติกการปฏิบัตินี้เป็นสิ่งที่สำคัญนะ ชีวิตของเราเป็นชีวิตที่ประเสริฐ เราต้องเอาธรรมนำชีวิต เอาพระธรรมเอาพระวินัยนำชีวิต เอาข้อวัตรกิจวัตรนำชีวิต เอาตัวตนเป็นที่ตั้งไม่ได้ไม่ไหว เอาตัวตนเป็นที่ตั้งนี้แยเลย เอาตัวตนเป็นที่ตั้งนี้เป็นบุคคลที่ไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญา มีแต่ทุกข์ทั้งนั้น ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป นอกจากทุกข์นี้ไม่มีเลย นี่เป็นสิ่งที่แน่นอน เป็นสิ่งที่แน่นอนนะ นี่คือเหตุคือปัจจัย ให้เราทั้งหลายรู้เข้าใจ

พระกรรมฐานรุ่นก่อนรุ่นห้าสิบกว่าปีก่อน ลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่น พวกนี้ไม่มีการเรียนการศึกษาสูง สมัยนั้นความรู้จบ ป.๔ ขึ้นสูงในภาคบังคับ แต่ท่านผู้นั้นเอาพระพุทธเจ้านำชีวิต เอาพระธรรมเอาพระวินัยเอาธรรมานุญรัฐธรรมนุญนำชีวิต ไม่ทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย เอาธรรมเอาปัจจุบันธรรมนำชีวิต ปฏิบัติติดต่อเนื่อง

เป็นผู้เอาศีลเอาสมาธิเอาปัญญามาปฏิบัติติดต่อกัน ทำให้ท่านผู้นั้นพากันเป็นพระอริยเจ้า มีจิตใจที่มีความสุขทุก ๆ คนเลย จิตใจมีความสุขเลย

หัวใจจะว่าเย็นก็เย็นยิ่งกว่าแอร์คอนดิชัน แอร์คอนดิชันมันเป็นเปิดเป็นเวลาอย่างนี้ แต่ความรู้ความเข้าใจพระธรรมพระวินัยรู้เข้าใจเรื่องอริยสัจสี่ เอาความถูกต้องนำชีวิต เอาศีลเอาธรรมนำชีวิต หัวใจเย็นยิ่งกว่าแอร์คอนดิชันเสียอีก เป็นหัวใจทั้งสงบทั้งอบอุ่น เป็นหัวใจพอดี ๆ

เหมือนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชรัชกาลที่ ๙ ท่านบอกว่าเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอหัวใจมันพอดี หัวใจสงบมีปัญญา มีปัญญา มีความสงบ คนพวกนั้นจะเข้าถึงธรรมเข้าถึงปัจจุบันธรรม ยกเลิกตัวตน เป็นผู้ที่ทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย มีความสุขในการเอาชั่ววัตรกิจวัตร เอาพระธรรมพระวินัย พระพุทธเจ้าว่าอย่างไรก็เอาอย่างนั้น หลวงปู่มั่นว่าอย่างไรก็เอาอย่างนั้น ไม่ต้องมีเหตุ ไม่ต้องมีผล เป็นผู้อยู่นอกเหตุเหนือผล เหนือความชอบไม่ชอบ เอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมบุญนำชีวิต ยกเลิกตัวตนเสีย มีตัวตนไม่ได้ไม่ไหว ตัวตนมีแต่ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป ใช้หลักการใช้อุดมการณ์นี้ดี มันจะอบรมบ่มอินทรีย์ มันจะเป็นธรรมเป็นปัจจุบันเรื่อย ๆ ๆ

เราทั้งหลายต้องพากันรู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ อย่าไปตามใจตนเอง เราอย่าไปตามใจผู้อื่น ต้องเอาธรรมนำชีวิต เอาพระธรรมพระวินัยนำชีวิต เอาชั่ววัตรกิจวัตร ทุกคนอย่าเสียเวลาให้กับตัวเองที่เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่าให้คบคนที่มีปัญญา คนมีปัญญาผู้นั้นประพาสดีนะ ถ้าผู้ใดมีปัญญามากแต่เอาตัวตนเป็นที่ตั้งอย่าไปคบค้าสมาคม ถ้าคนนั้นเค้าเป็นคนดีคนมีปัญญาอย่างนี้ก็ควรคบ เน้นมาที่ตัวเรา อันไหนไม่ดีก็อย่าไปคิด อย่าไปพูด อย่าไปทำ ต้องจับหลักการในการประพาสการปฏิบัติอย่างนี้

เราต้องคบบัณฑิตอยู่ในตัวของเรานี้แหละ ไม่ต้องไปตริกันในกาม ไม่ต้องไปตริกันในพยาบาท เอาศีลนำชีวิต เอาสมาธินำชีวิต เอาปัญญานำชีวิต บัณฑิตต้องอยู่ที่เรานี้แหละ ผู้รู้กับผู้ปฏิบัติอยู่ที่ตัวเรา

เราทั้งหลายรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเราก็จะเอาความหลงนำชีวิต เราไปคบค้าสมาคมในความคิดที่ไม่ดี ความตริกันก็คิดไม่ดี คบบุคคลที่เอาตัวตนเป็นที่ตั้งเค้าเรียกว่าชีวิตของเราจะล้มละลายนะ เพราะความไม่ถูกต้องมันจะล้มละลายแน่ ล้มละลายพังทะลายเหมือนตึก สตง.นี้แหละ เพราะตัวตนมันคือความไม่ถูกต้อง คือทุจริตมันล้มละลายพังทะลายเหมือนตึก สตง.นี้แหละ

เราต้องรู้เราต้องเข้าใจ เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งโรคทางกายมันยังน้อยนะ แต่โรคทางใจมันมากเหลือเกิน

เราเรียนเราศึกษานะเพื่อหาเรื่องราวมันไม่ถูกต้องนะ

เราทำงานเพื่อตัวเป็นตนมันทำงานเพื่อเป็นคนบ้าเป็นคนผีบ้านะ

ความไม่รู้ไม่เข้าใจมันไม่สงบนะ ความไม่รู้ความไม่เข้าใจเค้าเรียกว่าคนอพยพนะ คนพลัดถิ่น ตัวตนเค้าเรียกว่าคนพลัดถิ่น ตัวตนคืออพยพ ตัวตนคือแตกแยก ตัวตนคือแผ่นดินไหวแผ่นดินโยก ตัวตนมันคือสังฆเภท มันแตกแยก มันไม่สงบ

เราต้องรู้เข้าใจ ต้องแจ่มแจ้ง รู้เข้าใจว่าพระธรรมพระวินัยเป็นสิ่งที่ดีมาก เป็นสิ่งที่เพอร์เฟกมาก

เราทั้งหลายต้องจับหลักจับประเด็นให้ได้ เราต้องอยู่กับความถูกต้อง อยู่กับความสงบนะ เราไม่เข้าใจ เราอยู่กับความถูกต้องไม่ได้ อยู่กับความสงบไม่ได้ อยู่กับความว่างไม่ได้

เหมือนเราไม่รู้ในพระธรรมในพระวินัย ไม่รู้เข้าใจในเรื่องศีลเรื่องธรรม เราเลยไม่มีที่อยู่นะ ที่อยู่ของเราคือพระนิพพาน พระนิพพานคือบ้านของเรา พระนิพพานคือบ้านที่แท้จริง

เอาตัวตนเป็นที่ ตั้งมั่นไม่ใช่บ้านนะ มันทำลายบ้านทำลายความถูกต้อง ทำลายความเป็นประภัสสรนะ คนไม่มีบ้านไม่มีสถานที่นั้นมันมีความทุกข์นะ

ศีลถึงเป็นบ้านของเรา สมาธิเป็นบ้านของเรา ปัญญาที่รู้แจ้งทุกสิ่งทุกอย่างตามเป็นจริง ต้องพากันรู้เข้าใจ ทุกคนอย่าเสียเวลาอย่าให้เสียทรัพยากรที่ประเสริฐที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์

เราคิดดูดี ๆ นะ เวลาที่เค้าต้องต่อวิชานะ เราไปเมืองนอก เราต้องต่อวิชา คนเราเกิดมามันต้องทำวิชาแล้วก็ต้องต่อวิชานะ

เราทุกคนต้องต่อวิชาของตัวเองนะ การต่อวิชาของตัวเองก็คือการเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตรู้ว่ามีปีติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ อย่างนี้เค้าเรียกว่าต่อวิชานะ เอาตัวเอาตนนำชีวิตนั่นคือบุคคลที่ไม่ได้ต่อวิชา

เหมือนนางวิสาขามหาอุบาสิกาที่พูดกับพระที่พระมาบิณฑบาต ได้กราบเรียนถวายพระว่า ขอนิมนต์ท่านไปภิกขาจารข้างหน้า เพราะพ่อปู่ของดิฉันเค้าไม่เสียสละ เค้าไม่ทำบุญตักบาตร เค้ากำลังบริโภครัตนัตน บริโภคความหลง เค้ากำลังบริโภคของเก่า บริโภคอาหารเก่าๆ

ความไม่รู้ไม่เข้าใจพ่อปู่ล่ะ โมโหเลย ว่าลูกสะใภ้ทำไมว่าเราบริโภคของเก่าของเก่านั้นหมายถึงอุจจาระปัสสาวะหรือว่าขยะต่าง ๆ เรียกว่าของเก่านั้น เค้าโมโหขับไล่นางวิสาขาออกจากบ้าน

นางวิสาขามหาอุบาสิกา ก็ตรัสกับพ่อปู่ว่า เวลาจะเอาเค้ามาเป็นลูกสะใภ้ก็ต้องมีหลักฐานมีลายเซ็นต์ เวลาจะไปก็ต้องมีหลักฐานมีลายเซ็นต์ มาพูดจาให้รู้เรื่องรู้ราวรู้ความจริงกัน

เมื่อมาพูดจารู้ความจริงที่นางวิสาขาพูดว่า คำว่าของเก่านั้นหมายถึงตัวถึงตนนะ หมายถึงอวิชชาความหลงนำตัวตน ของเก่านั้นที่มันเป็นตัวเป็นที่เป็นมันเป็นสัญชาตญาณที่เป็นตัวตนเปรียบเสมือนบุตร เปรียบเสมือนอุจจาระปัสสาวะเปรียบเสมือนขยะต่าง ๆ ตัวตนเปรียบเสมือนขยะนะ

เราทั้งหลายต้องมารู้เข้าใจ เราต้องมารู้ของใหม่ ของใหม่นั้นเรายกเลิกตัวตนที่มันเป็นการเสียสละ

มนุษย์เราต้องเสียสละ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งเค้าเรียกว่าบุคคลนั้นบริโภคของเก่าหรือบริโภคความหลงนะ

มนุษย์เราคือผู้ที่เสียสละ ถ้าเราไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญานะ

เราทั้งหลายต้องเสียสละ มนุษย์เราคือผู้ที่มีสมาธิจิตมาเสียสละมายกเลิกตัวตน เอาธรรมนำชีวิต ไม่เอาตัวตนนำชีวิต ถ้าเอาตัวตนนำชีวิตเค้าเรียกเป็นผู้บริโภค ความหลงบริโภคของแก่นนั้นไม่ถูกต้อง

พ่อปู่ของนางวิสาขาเข้าใจเรื่องของเก่าของใหม่ ยอมนะ ยอมวิสาขามหาอุบาสิกา ผู้เอาธรรมนำชีวิต ผู้บริโภคธรรม ผู้บริโภคปัจจุบันธรรม ไม่เรียกนางวิสาขาว่า ลูกสะใภ้แล้ว เรียกนางวิสาขาอุบาสิกาว่าแม่ แม่คือแบบคือพิมพ์ เอาธรรมะนำชีวิต เค้าเรียกว่าแบรนด์เนมเค้าเรียกว่าแบบพิมพ์นะ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งเค้าเรียกว่า ไม่ใช่แบบไม่ใช่พิมพ์ พวกเราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งเค้าเรียกว่าบุคคล ไม่ทันโลกไม่ทันสมัย เอาตัวตนเป็นที่ตั้งเค้าเรียกว่าบุคคลไม่ทันโลกไม่ทันสมัย

เราทั้งหลายต้องเข้าใจนะ เราทั้งหลายจะได้เป็นคนทันโลกทันสมัย ไม่เอา โลภธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิต เราทั้งหลายจะได้เข้าถึงธรรมถึงปัจจุบันธรรม

เราทั้งหลายต้องเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ เราทั้งหลายจะได้มีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อการประพฤติการปฏิบัติของเรา มันจะได้ติดต่อต่อเนื่องเป็นธรรมเป็นปัจจุบัน มันจะมีสติเป็นพื้นฐาน เรียกว่า สติปัญญาทั้งสี่ ยืนเดินนั่งนอนต้องมีความสงบกายวาจาภิรียามารยาท ตลอดถึงอาชีพ ยกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เอาความถูกต้องนำชีวิต ชีวิตของเราก็จะเข้าสู่ พระนิพพานในปัจจุบัน เราทั้งหลายจะมีบ้านที่แท้จริงมีศีลมีสมาธิมีปัญญา

ขออนุโมทนากับท่านทั้งหลายนะท่านทั้งหลายเป็นทั้งคนดีคนมีปัญญา เป็นทั้งคนมีปัญญาเป็นคนดี ชีวิตของเราทุกคนนั้นประเสริฐมาก

เราทั้งหลายจะเป็นมนุษย์ได้ก็ต้องมีหลักการมีอุดมการณ์อุดมธรรม มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพราะว่าไม่มีสุขไหนสู้กับเอาความถูกต้อง นำชีวิต

ท่านพุทธทาสเป็นพระดีของเมืองไทยเราของประเทศไทยเรา ท่านพูดจากใจจากพระนิพพานว่า เราทั้งหลายจะเป็นมนุษย์ได้ก็เพราะหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม

เป็นมนุษย์ เป็นได้ เพราะใจสูง เหมือนหนึ่งยุง มีดี ที่แววชน

ถ้าใจต่ำ เป็นได้ แต่เพียงคน ย่อมเสียที่ ที่ตน ได้เกิดมา

ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ ถ้ามีครบ ควรเรียก มนุสสา

เพราะทำถูก พูดถูก ทุกเวลา เปรมปรีดา คั่นวัน สุขสันต์จริง

ใจสกปรก มีดมัว และร้อนร้าว ใครมีเข้า ควรเรียก ว่าผีสิง

เพราะพูดผิด ทำผิด จิตประวิง แต่ในสิ่ง นำตัว กลัวอบาย

คิดดูเถิด ถ้าใคร ไม่อยากตก จงรีบยก ใจตน รีบชวนขวย

ให้ใจสูง เสียได้ ก่อนตัวตาย ก็สมหมาย ที่เกิดมา อย่าเชื่อน เอย ฯ

หลวงปู่มั่น ท่านได้นำเอาหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม พาหมู่พาคณะประพฤติปฏิบัติ การปฏิบัติที่ติดต่อกันเนื่องกันทำให้การประพฤติการปฏิบัตินั้นเข้าถึงธรรม เข้าถึงปัจจุบันธรรมด้วยความรู้ความเข้าใจ ท่านได้ตรัสธรรมะโอวาทเพื่อให้ทุกคนไม่ประมาท

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และแน่นอน

ความยิ่งใหญ่ คือความไม่ยั่งยืน

ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และกตัญญู

ชีวิตที่ดีความดี อาจมิใช่ความยิ่งใหญ่ แต่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรมความดีเท่านั้น

การบรรยายพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เป็นบริสุทธิคุณเป็นกรุณาธิคุณเป็นปัญญาที่ผู้ใดก็สมควรแก่เวลา ขอสมมติยุติในการบรรยายไว้ ณ โอกาสนี้ เอวังมีด้วยประการฉะนี้
